

**Opening opleidingsjaar 2017-2018
12 september 2017
in het
Opleidingsgebouw De Bogen in Wolfheze**

**Hoe het placebo effect kan bijdragen
aan een betere gezondheidszorg**

Sprekers

Prof. dr. Andrea W.M. Evers, hoogleraar Gezondheidspsychologie / Klinisch Psycholoog /
Hoofd Gezondheids-, Medische en Neuropsychologie, Universiteit Leiden

Prof. dr. Sako Visser, hoogleraar gezondheidszorgpsychologie Universiteit van
Amsterdam/hoofd zorgprogramma somatoforme stoornissen Pro Persona

Programma

17.15 uur	Ontvangst met broodjes
17.40 uur	Opening door prof. dr. Agnes Scholing, klinisch psycholoog/opleider psychotherapie en klinische psychologie Pro Persona
17.45 uur	Andrea Evers
18.45 uur	Pauze
19.00 uur	Sako Visser
19.30 uur	Discussie o.l.v. de voorzitter met medewerking van de referenten
20.00 uur	Sluiting

Accreditatie is aangevraagd bij de NVvP, FGzP, de VSR en het kwaliteitsregister V&V.

Toelichting

1ste lezing

Hoe het placebo effect kan bijdragen aan een betere gezondheidszorg

Van veel reguliere behandelingen weten we niet wat de werkzame ingrediënten zijn. Zo kan het effect van een placebopil even groot zijn als bijvoorbeeld een antidepressivum of een pijnstillertje. De effecten van veel behandelingen in de gezondheidszorg worden dan ook voor een deel verklaard door andere factoren dan het middel of de behandeling zelf. Voorbeelden voor deze factoren zijn het vertrouwen dat de behandelaar uitstraalt, de verwachting die iemand ten aanzien van een behandeling heeft en eerdere ervaringen die iemand heeft met behandelingen. Al deze factoren kunnen invloed hebben op behandeluitkomsten. Met deze bevindingen wordt in de reguliere gezondheidszorg echter nog nauwelijks rekening gehouden. Dit terwijl we met

behulp van deze kennis de behandelingen zouden kunnen optimaliseren en tegelijkertijd mogelijke nadelige gevolgen van behandelingen (zoals risico's of bijwerkingen) zouden kunnen verminderen. Mensen vragen ook in toenemende mate om een actieve deelname in de beslissingen over hun behandelingen en willen hier zo veel mogelijk zelf aan bijdragen. Ook hier wordt momenteel nog nauwelijks gebruik van gemaakt, terwijl de zorgkosten en de zorgvraag toenemen. In deze lezing zal de rol van deze factoren voor gezondheid en ziekte, zoals die bij het placebo effect een rol spelen, worden behandeld. Hierbij zal ook vooral aandacht worden besteed aan de mogelijkheid om via psychologische processen direct lichamelijke processen, zoals het immuunsysteem, te beïnvloeden. Tevens wordt een inzicht gegeven welke innovatieve behandelingen hiervoor momenteel ontwikkeld worden. Hiermee kan deze kennis worden vertaald naar toepassingen voor de reguliere gezondheidszorg.

2de lezing

Suggestibiliteit en placebo effecten bij somatisatie en psychische klachten.

Suggestibiliteit van patiënten kan een sterke invloed hebben op de beleving van klachten, zowel bij somatische klachten als bij psychische klachten, zoals (ziekte)angst. Dit heeft weer invloed op de effectiviteit van onze behandelingen. Placebo effecten, zoals positieve verwachtingen over een behandeling, spelen waarschijnlijk een veel grotere rol dan wij ons als behandelaren realiseren. Zelfs wanneer patiënten weten dat zij een placebo pil krijgen, leidt dit toch nog tot verbeteringen. Binnen onze behandelingen maken wij nog nauwelijks systematisch gebruik van suggestibiliteit bij onze patiënten en van placebo effecten.

In deze lezing zal getracht worden een overzicht te geven van daar waar wij al gebruik maken van de suggestibiliteit van onze patiënten en waar placebo effecten een positieve rol spelen in onze behandelingen. De mogelijkheden om deze meer systematisch binnen behandelingen toe te passen worden besproken. Ten slotte is er ook aandacht voor zogeheten nocebo effecten, waaronder negatieve verwachtingen, met bijbehorende negatieve invloed op behandelresultaten.

Sluiting

De voorzitter sluit de bijeenkomst af.

Locatie

U bent tijdens de lezing bereikbaar in
Pro Persona
Locatie Wolfheze, Opleidingsgebouw De Bogen
Wolfheze 2
6874 BE WOLFHEZE
0264833111

Digitale uitnodiging

Mail naar lezingen@propersona.nl

Zo vindt u locatie Wolfheze:

Auto:

- *Arnhem - Utrecht:*
Snelweg A12, afslag Oosterbeek/Ede-Oost. Borden Wolfheze volgen.
- *Utrecht - Arnhem:*
Snelweg A12, afslag Wolfheze/Oosterbeek/Arnhem-Centrum/Park Hoge Veluwe. Borden Wolfheze volgen.
- *Den Bosch - Arnhem:*
Rijksweg A50, afslag Renkum/Oosterbeek; richting Oosterbeek tot afslag Wolfheze.

Parkeren:

Parkeren in de vakken van de diverse parkeerplaatsen op het terrein van Pro Persona.

Trein: Wolfheze is bereikbaar met de stoptrein zowel vanuit Utrecht als Arnhem.